

ශ්‍රී ලංකාවේ මිරිදිය ධීවර සංවර්ධනය

මාළු ගැන කතාකරන විට මාළු වෙළෙන්දකුගෙන් මාළු මිලදී ගන්නා විට අපගේ මුඛගත නිතර පාහේ එන්නේ තෝරා, මෝරා පරා කවටා, බලයා, ජලා, හාල්මැස්සා යන මාළු වර්ගයි. ලංකාව වටේටම මුහුදු තිබෙන්නාසේම ලංකාව ඇතුළත ජලාශ විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබෙන බව අප අමතක කරන්න නරකයි. මේ අභ්‍යන්තර ජලාශ වළ ධීවර කර්මාන්තය දියුණු කරනට ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව ගන්නා පියවර මේ ලිපියෙන් විස්තර වේ.

මෙරට අභ්‍යන්තර ජලාශ විශාල සංඛ්‍යාවක් දක්නට ලැබීමේ හේතුව නිසාත් එමෙන්ම වාරිමාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපාර පුළුල් වී යෑමත් නිසා ලෝකයේ බොහෝ රටවල් හා සසඳන කල ශ්‍රී ලංකාවේ මිරිදිය සංවර්ධන කටයුතු වල විශාල ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ලැබෙනව.

මෙරට මිරිදිය සංවර්ධන කටයුතු ඇරඹුවේ දශක කීපයකට පෙරයි. දේශීය මිරිදිය මත්ස්‍ය වර්ගයන් වන දුලා, කොරලියා, වලයා යන මසුන් මාංස භක්ෂිකයන් වීමත්, එසේම ඔවුන්ගේ වැඩිමත් බෝවීමත් ඉතා සෙමින් සිදුවීමත් නිසා ආර්ථික වශයෙන් පල දැයි අන්දමට ධීවර මසුන් බෝකිරීමක් සිදුකළ හැකි වූයේ නැත. පිටරටින් ගෙනවුත් මෙරට බෝකළ මිරිදිය මත්ස්‍ය වර්ග කීපයක් වේ. මොවුන් නම් තිලාපියා මොසැම්බිකා, සයි ප්‍රිනස් කාර්පියෝ-සාමාන්‍ය කාපයා, ඔස් ප්‍රොමුස් ගුරාමී - යෝධ ගුරාමීදවේ මොවුන් ප්‍රධාන වශයෙන ශාඛ (පැලෑටි) භක්ෂිකයන්ය ව්‍යාප්ති කටයුතු

ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් මිරිදිය මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවා තිබෙනවා. මෙම අභිජනන මධ්‍යස්ථානවල බෝකෙරෙන්නෝ නිශ්චල ජලාශ වල ජීවත්වන ඉහත කී මත්ස්‍ය වර්ගයි.

දැනට පොළොන්නරුව, ගිනිගත්හේන, පනාපිටිය (කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ) හා රම් බොඩගල්ල (කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ) යන ප්‍රදේශයන්හි පිහිටි අභිජනන මධ්‍යස්ථානවල සාමාන්‍ය කාපියා, යෝධ ගුරාමී හා තිලාපියා පැටව් බෝකරගෙන යන අතර, නුවරඑළියේ පිහිටි මධ්‍යස්ථානයේ අඩි පන් දහට වඩා උස් ප්‍රදේශය උදෙසා (විශේෂ

යෙන් හොර්ටන් නැන්නට) ට්‍රවුච් පැටවුන් බෝ කරගෙන යනවා.

උඩවලවේ මත්ස්‍ය අභිජනන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ මහජන චීන සමූහ ආණ්ඩු වේ ආධාර ඇතිව චීන මත්ස්‍ය වර්ග එනම්, ග්‍රාස් කාප්, හා බිග්හෙඩ්කාප් බෝකරගෙන යනවා.

ඉඟිනියාගල, පදවිය, හපුතලේ, මාවනැල්ල, යන ස්ථානවල මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානවල වැඩකටයුතු දැනට බොහෝ දුරට නිමවෙලා.

කිවුල්දිය (කළපු අසළ) මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානයන් පිටිපන (මීගමුව අසළ) පිහිටුවා තිබෙන අතර පමිබන (හලාවත) මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානයක් දැනට ගොඩනගාගෙන යනවා.

පුහුණු කිරීමේ පංති

මෙම මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානවල බෝ කරන මාළු පැටවුන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශවල නැන්පත් කිරීමත්, එසේම පොකුණු වල මසුන් ඇති කිරීමට මාළු පැටවුන් බෙදදීම හා උපදෙස් දීමත් ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් කරගෙන යනු ලබයි. මෙලෙස පොකුණුවල මසුන් ඇති කරන්නන් හට පර්චස් පහක පොකුණක් උදෙසා රුපියල් 50/- ක්ද, ඊට වැඩි ප්‍රමාණයේ පොකුණු වලට සමාන අන්දමට ඉහළ ආධාර මුදලක්ද ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් දෙනු ලබයි.

ග්‍රාම සංවර්ධන අභ්‍යාස මධ්‍යස්ථානවල පුහුණුවන තරුණයන්ට මිරිදිය ධීවර කටයුතු පිළිබඳව දේශන පෝෂක විද්‍යාඥයන් විසින් පවත්වන්නට යෙදේ. එසේම දිස්ත්‍රික්කයේ දිසාපති මහින් ධීවර කාර්මිකයන්ට හෝ ජලාශ අසළ වාසය කරන තරුණයන්ට ධීවර කටයුතු පිළිබඳව

පුහුණුකිරීමේ පංති පැවැත්වීමට ද දැනට කටයුතු කරනවා. මේ පන්ති දින පහක කාල සීමාවක් තුළ පැවැත්වෙන අතර ඊට සහභාගි වන අයට දිනකට රුපියල් 2/- ක දීමනාවක්ද ගෙවනවා.

දැනට මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය ප්‍රග්වෘත්තීය විෂයයක් වශයෙන් පාසැල්වල ඉගැන්වෙන අතර, පාසැල්වල පොකුණු තැනීමටත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ආධාර දෙනවා. බොහෝ විට පාසැල් වල ඒ පන්ති පවත්වන්නේ මත්ස්‍ය පෝෂක විද්‍යාඥයන් විසිනි. සිසුන් අතර මිරිදිය ධීවර කර්මාන්තය ගැන හැඟීමක් ඇති කර වන්නට දැනට ප්‍රාදේශීය අධ්‍යක්ෂක වරුන් මගින් මාළු වැනි 200ක් පමණ පාසැල් වලට සපයා දී තිබේ.

දැනට වාණිජමය වශයෙන් ඉතාම සාර්ථකත්වයක් ලැබී ඇත්තේ වියළි කලාපීය වැව්වල බෝකළු නිලාපි මත්ස්‍ය වර්ගයෙනුයි මෙහි ජලාශ වලින් අල්ලන මසුන්ගෙන් 90% ක් පමණ සමන්විත වන්නේ මේ වර්ගයේ මසුන් ගෙනි.

පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ පරාක්‍රම සමුද්‍රය, මින්නේරිය සහ කවුඩුල්ල යනාදී වැව් වලින් 1975 වර්ෂයේ මාළු ටොන් 3130 ක් ලබාගෙන ඇති බව වාර්තාවල සඳහන් වෙනවා. මේ මාලු වලින් කරවල ටොන් 256.5 කුත් දුම්ගැසු කරවල ටොන් 7.6 කුත් නිෂ්පාදනය කර තිබෙනවා.

දැන් වාරකන් කාලයට පරාක්‍රම සමුද්‍රය කවුඩුල්ල හා ඉහිනියාගල යනාදී ප්‍රදේශවලට සංක්‍රමණය මුහුදුබඩ ධීවර කාර්මිකයන් විශාල වශයෙන් මේ මසුන් ඉල්ලා කරවල නිෂ්පාදනයේ යෙදෙනවා. මෙයින් තවත් සමහරක් අය මේ කාර්යය උදෙසා මෙම ප්‍රදේශ වල ස්ථිරව පදිංචි වෙලා.

ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන මණ්ඩල මගින් අරඹන ලද මිරිදිය ධීවර ව්‍යාපාර මනිශංගන යේ සොරබොර, කවුඩුල්ල, හුරුඵවැව, හා බතජගොඩ (කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කය) යන වැව් ආශ්‍රිතවත් කරගෙන යනවා.

කුඹුරුවල මසුන් ඇති කිරීම

ආදි කාලේ ඉඳල ඇත පෙරදිග රට වල කුඹුරුවල මසුන් ඇති කරනවා. විශේෂයෙන් මුහුදුකරයෙන් ඇත වාසය කරන ගොවීන්ට ඔවුන්ගේ ඵදිනෙදා ආහාරයට අවශ්‍ය පෝෂ්‍ය පදාර්ථ ඉන් ලබාගන්නා.

අදත් මේ ප්‍රදේශවල වී ගොවිතැන් කෙරෙන අක්කර දශලක්ෂයක පමණ මසුන් ඇති කරනවා. වසරකට ඒවායින් ලබාගන්නා මසුන් ප්‍රමාණය රාත්තල් දශලක්ෂ 1100 ක් පමණ වේ යැයි ගණන් බලා තිබෙනවා. මැලේසියාවේ කුඹුරු අක්කර 442,000 කින් වසරකට මෙට්‍රික් ටොන් 7500ක් ලබාගෙන තිබෙනවා. මෙයින් 60% ක්ම 'සෙපන් සියම්'

මැලේසියාව, තායිලන්තය යන රට වල ට්‍රිවොගැස්ටර් පෙක්ටොරාලිස් නොහොත් "සෙපන් සියම්" යන මසුන් වර්ගය ඉතා සාර්ථක ලෙස කුඹුරුවල ඇති කරනවා. මේ හැරෙන්නට ක්ලෙරියාස් බැටරාතුස්, ඔපියො සෝපාලාසෝ ස්ට්‍රාටුස් යනාදී වර්ගද කුඹුරුවල ඇති කරනවා. ජපානය හා මහජන චීනය යන වැසියොන් එලෙස ඇති කරන්නේ වැඩිපුර කාර්ප් වර්ගයේ මසුන්.

කුඹුරුවල පහත් ප්‍රදේශයේ පොකුණක ඇති කරන උන්, ගොයම් වැඩුනු කාලයේ කුඹුරට මුදු හරිනවා. ගොයම් ගසේ පාමුල වැඩෙන පිල්මන්වෙහන් ඇල්ගී, එපිපටික් ඇල්ගී සහ ඩයටම් වැනි පැලෑටි උන් ආහාරයට ගන්නවා. කුඹුරුවල මසුන් ඇතිකිරීම නිසා ඒවා යෙහි වී අස්වැන්න 10% ක් පමණ වැඩිවන බව පර්යේෂණ වලින් සොයාගෙන ඇත.

ඒවගේම ඉන්දියාවේ ට්‍රැවන්කොර් කොටින් ප්‍රාන්තයේ මුහුදුබඩ ප්‍රදේශ වල වඩදියට යටවන කුඹුරුවල ඉස්සන් ඇති කරනවා. එලෙස ඇති අක්කර 11,000 ක කුඹුරු වලින් වසරකට අක්කරයකට රා. 700-1900 දක්වා ලබා ගන්නවා. මොවුන් ඇතිකරන්නේ කුඹුරු වගා නොකරන කාල වලට.